

Warnsveld, 22 april 2007

Burgemeester en Wethouders van Zutphen
Raad van Zutphen

Geacht College,
Geachte Raad,

Uw brief van 12 april hebben wij met verbazing gelezen. De tekst komt nagenoeg overeen met de tekst van een intern memo, begin dit jaar, van uw beleidsmedewerker de heer A. Noordam. In dit memo concludeert hij, vooruitlopend op enig publiek debat, al dat contact van B&W met ons comité in dit stadium geen zin meer heeft. De scepsis van uw ambtenaar mag evenwel niet in de weg staan aan een serieuze bemoeienis van uw kant met de door ons ervaren problematiek.

De toonzetting van uw brief doet afbreuk aan de goede contacten die wij tot dusver met u hebben onderhouden. Het comité waakt er voor om zaken te overdrijven of stemming te maken. De wijze waarop nu door u de zaken worden voorgesteld, is niet juist.

Het grieft ons zeer dat nu plotseling ontkend wordt dat zich op 25 november 2005 een buitengewoon gevaarlijke situatie heeft voorgedaan in de gemeente Zutphen. Vlak voor het moment dat de hoogspanningskabels knapten en een van de kabels in een weiland terecht kwam, in de buurt van de van Essenstraat, bevond zich daar een inwoner van Zutphen met haar hondje. In de dagen en de eerste maanden daarna is door de Burgemeester en door de heer van Oosten wel degelijk gesteld dat de bewoonster door het oog van de naald was gekropen. Ook het advies dat de bewoners aan de van Essenstraat hadden gekregen, bij wie een hoogspanningskabel in de achtertuin was terechtgekomen, om niet hun besneeuwde grasveld te betreden, in verband met het mogelijke gevaar van elektrocutie, werd door B&W als een goed advies bestempeld. Het gevaar van elektrocutie was aanwezig, omdat er nog sprake was van restspanning. Het is onjuist om nu te stellen dat er alleen een bliksemdraad zou zijn geknapt: er zijn meerdere kabels geknapt en er is wel degelijk een hoogspanningskabel terechtgekomen in de tuin van de bewoners aan de van Essenstraat.

Bij de kabelbreuk van 25 november 2005 ontstonden vuurballen die over de lijnen rolden en er daalde een enorme vonkenregen neer. “We mochten van geluk spreken dat zich geen ergere ramp had voorgedaan”, waren de woorden van de Burgemeester bij een van zijn eerste openbare reacties. Wellicht reageerde de burgemeester vlak na de ramp zo oprecht, om te vergoelijken dat er van de kant van B&W geen contact was geweest met de bewoners van de van Essenstraat, die werkelijk doodsbang zijn geweest.

En het ging om meer dan wat lichtflitsen, zoals u nu de situatie van destijds beschrijft. De term lichtflitsen suggereert iets als een “fotoflits” of hooguit iets vergelijkbaars als “bliksemschichten”. Hiermee bagatelliseert u de situatie. Vele inwoners van Zutphen hebben met eigen ogen de vonkenregen kunnen waarnemen. Wellicht kunt u de plaatselijke bladen uit die dagen er nog op nalezen?

Gelet op de vonkenregen wilden wij inzage in het calamiteitenplan. Wij hebben gesproken met de brandweercommandant en hij heeft aan ‘t Spiker de situatie geïnspecteerd. Hij heeft onmiddellijk aangegeven dat er bij brand niet op de normale wijze geblust kon worden, gelet op de hoogspanningskabels. En ook het gegeven dat enkele woningen op ongeveer zes meter van de kabels waren gesitueerd, maakte het zeer gewenst om een aanvalsplan te hebben.

De brandweercommandant heeft ons geenszins uitgelegd dat het blussen van een woningbrand geen probleem zou opleveren.

Integendeel: wij hebben wel degelijk van de brandweercommandant vernomen dat ten opzichte van een gemiddelde woningbrand, er extra maatregelen moeten worden genomen omdat het gevaar van elektrocutie bestaat. Pas op het moment dat er geen spanning meer op de kabels staat, kan de brandweer gaan blussen. Een medewerker van de netwerkbeheerder moet ter plaatse komen en aldaar vaststellen dat er geen spanning meer aanwezig is. De netwerkbeheerder zegt dat dat ongeveer een half uur zal zijn. Evenwel bij ongunstige weeromstandigheden, zoals zich hebben voorgedaan op 25 november 2005 kan de reactieduur vele malen langer zijn.

Niet alleen bij de cafetaria, maar ook bij onze woningen zal de brandweercommandant dus wachten met blussen totdat de netwerkbeheerder ter plaatse zal zijn en is vastgesteld dat er geen sprake meer is van enige mate van spanning.

De hoogspanningskabels lopen vlak langs onze huizen. De brandweercommandant heeft ons letterlijk gedemonstreerd in welke schuine lijn, in een hoek van een beperkt aantal graden, en vanaf welke afstand, de blusstraal zou kunnen lopen en tot hoever er geblust zou kunnen worden omdat ook bij onze woningen de medewerkers van de brandweer (en wijzelf) het gevaar lopen van elektrocutie. Zowel het tijdstip van aanvang als de wijze van blussen wijken wel degelijk af van het blussen van een doorsnee woningbrand.

De uitspraak dat bij kabelbreuk binnen een onderdeel van een seconde de spanning automatisch wordt verbroken betwisten wij niet, maar hij kan mensen op het verkeerde been zetten, alsof er dan niets meer aan de hand zou zijn. Waar het om gaat is het feit dat er dan nog altijd restspanning aanwezig is. De restspanning brengt risico's met zich mee, bij voorbeeld het risico van elektrocutie bij sneeuw en regen. Dit deed zich voor op 25 november 2005.

De bewering dat er geen enkel causaal verband is vastgesteld tussen een klimaatverandering en de weersomstandigheden waaronder de kabelbreuken plaatsvonden, zet opnieuw de lezer op het verkeerde been en is te stellig beweerd. U refereert aan een verband tussen de klimaatverandering en de kabelbreuken in Zutphen. Dat is niet ons punt. Wel was er op 25 november sprake van bijzondere weersomstandigheden, die zich wellicht vaker kunnen gaan voordoen. Niet kan worden aangetoond of er een causaal verband is of niet. De effecten van klimaatverandering zijn op dit moment nog niet in kaart te brengen, wel is berekend dat zich vaker hevige stormen en extreme weersomstandigheden zullen kunnen voordoen.

In januari 2007 zijn er opnieuw hoogspanningskabels in Nederland en Duitsland gebroken. Naar aanleiding hiervan hebben wij gesproken met alle fracties in Zutphen. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente Zutphen onze veiligheid garandeert en maatregelen treft. Wij willen om die reden dat de voorjaarsnota hierop anticipeert. Wij willen dat er in de begroting gelden worden bestemd voor het onderkabelen in Zutphen. Dit klemt des te meer, bij het gegeven dat de provincie Gelderland 45 % van de aandelen NUON bezit en er sprake is van enorme bedragen aan stille reserves. Meerdere fracties delen onze visie en zullen zich bij de bespreking van de voorjaarsnota inzetten voor het vraagstuk van de onderkabeling. Met de voorzitters van twee grote provinciale fracties zullen wij een beroep op de bij de splitsing Nuon-Tennet vrijkomende gelden.

Wij verwachten dat ook B&W Zutphen haar uitspraken gestand doet en zich blijft inspannen bij het zoeken naar een oplossing.

Met vriendelijke groet,

G.M.T. ten Velde

Voorzitter comité Zutphen Warnsveld Hoogspanningsvrij.